

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультету дизайну

Кафедра Рисунка

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 14. Рисунок спеціальний

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОПП Мистецтво мультимедіа
Статус дисципліни	обов'язкова
Курс/Семестр	3 курс (5-6 семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	9 (270 годин)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекційні –
	Семінарські –
	Практичні – 132
	Самостійна робота – 138
Форма підсумкового контролю	Екзаменаційний перегляд (5,6 семестр)
Викладач	старший викладач Журавльова Наталія Анатоліївна
Контактна інформація викладача	zhuravlova_n@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystancijne- navchannya/ Moodle
Дні занять	Згідно діючого розкладу, оприлюдненому на сайті академії
Консультації	Відповідно до графіку консультацій.

Опис навчальної дисципліни

Анотація дисципліни	Дисципліна «Рисунок спеціальний» орієнтована на розвиток навичок художнього зображення руху, пластики та характеру людини. Курс поєднує академічні основи рисунку з практиками, притаманними анімаційному виробництву. Зокрема швидкий, вільний спосіб малювання, що зосереджується на передачі руху, пози та загальної форми фігури, а не на деталях), послідовне зображення фаз руху, експресивну стилізацію. Студенти навчаються передавати динаміку, емоції та індивідуальність людини через рисунок, що є фундаментом для подальшої роботи в цифровому середовищі.
Мета й завдання навчальної дисципліни	Поглиблене опанування технік рисунку та зображення складних об'єктів (люди, тварини, інтер'єри, рух, пластика, характер, стан) та розвиток образної уяви. Вміти зображати складні рухи фігури людини. Виконувати швидкі начерки на основі каркасних геометричних форм; оволодіти малюванням фігур у різних положеннях в інтер'єрі; зображувати пейзажі передавати рух і пластику у фігурному малюнку; працювати з портретами і його характерними рисами; виконувати тональні ескізи. Дисципліна розвиває уміння швидко схематично фіксувати об'єкти та передавати їхню характерну особливість, емоційний стан. атмосферу.
	Основні завдання навчальної дисципліни: - Вдосконалення технічних прийомів графічних засобів; - Цілісний, ідейний задум при формуванні композиційного рішення ; - Вплив композиції на форму та формат; - Виявлення характерних рис, пропорцій, співвідношень і відмінностей, з урахуванням конституційного типу моделі; - Стилiстичні різновиди та принципи тонально-лінійного підходу, вплив на характер трактування та сприйняття зовнішньої форми; - Перцепція силуету, як узагальнююча характеристика моделі; - Стилiзований підхід при моделюванні на основі натурального матеріалу; - Розвивати уяву, образно мислити, просторово відчувати, мати здібності до художньої творчості; - Втілювати художній образ мислення, стилістичні і смакові особливості в процесі виконання роботи;

	5_семестр - Розуміти принципи стилізації форми, пропорцій, ритму та пластики у побудові художнього образу; передаючи його характер, настрій та емоційний стан через позу, міміку, силует. - Вміти трансформувати натурні спостереження у художній образ за допомогою узагальнення, спрощення та декоративного трактування форми. - Знати закономірності побудови анатомічної структури людини. - Вміти застосовувати художні засоби (лінію, тон, колір, фактуру) для підсилення пластики та характеру образу. - Вміти створювати серію ескізів і варіантів образу, шукати виразне силуетне рішення, поєднувати реалістичне спостереження з фантазійним задумом. - Вміти виконувати детальні зарисовки із подальшим аналізом структури та ритміки. 6_семестр - Розуміти принципи побудови композиції простору, масштабу, глибини та перспективи у створенні локацій (інтер'єр, екстер'єр). - Вміти створювати ескізи середовищ, що підкреслюють настрій та атмосферу. - Знати основи пластичної анатомії та принципи передачі ваги, балансу, напруги і ритму руху. - Вміти передати характерні ознаки моделі шляхом належного відтворення пропорцій об'ємів і деталей. - Вміти працювати з графічними техніками, фактурами, текстурами. - Вміти інтегрувати фігуру людини і середовище у єдиний художній наратив, що розкривають ідею та сюжет.
Передумови вивчення дисципліни	Для вивчення «Рисунку спеціального» обов'язково повинні бути опановані такі дисципліни: «Рисунок», «Пластична анатомія», «Кольорознавство», «історія зарубіжного мистецтва»

Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, візуального мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів.

Загальні компетенції (ЗК)	ЗК 1. Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями. СК 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва. СК 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі. СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності. СК 10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності. СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.

Структура навчальної дисципліни:

Назва тем	Кількість годин				
	усього	лек	сем	практ	срс
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Автопортрет. Портрет - стилізований мімічний портрет, в різних ракурсах і освітленні.	50			25	25
Тема 2. Фігура в русі. Різне освітлення.	50			25	25
Тема 3. Інтер'єр при різному освітленні.	20			10	10
Усього за 5 семестр	120			60	60
Тема 4. Фігура в інтер'єрі.	45			25	20
Тема 5. Фігура в інтер'єрі. Робота з текстурами і фактурами.	55			25	30
Тема 6. Пейзаж з групами людей.	50			22	28
Усього за 6 семестр	150			72	78

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Лі М.Г. Основи навчального академічного рисунка. Київ: Мистецтво, 2013 (навчальний посібник із вправами для початківців).
2. Михайленко В.Є., Яковлев М.І. Основи композиції (геометричні аспекти). Київ: Каравелла, 2004. – 304 с.
3. Опанащук М., Опанащук О. Емоційна природа рисунку: навч. посібник. Львів: Каменяр, 2013. – 114 с.
4. Туманов І.М. Рисунок, живопис, скульптура: навч. посібник. Львів: Аверс, 2010. – 496 с.

2. Допоміжна література

1. Саймон Дж. Urban Sketching Handbook: Architecture and Cityscapes. London: Quarry Books, 2020. 128 с.
2. Bammes G. Complete Guide to Life Drawing. London: Search Press, 2020. 312 с.
3. Hampton M. Figure Drawing: Design and Invention. California: Michael Hampton, 2020. 240 с.
4. van Grouw K. Unnatural Selection. Princeton: Princeton Univ. Press, 2023. 425 ілюстрацій. 320 с.
5. Hodge S. Botanical Illustration: The Complete Guide. London: Search Press, 2021. 192 с

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Формат контролю	Максимальна кількість балів
Теоретичні знання та аналіз стилів	Усні доповіді, відповіді на теоретичні питання	10
Проміжні ескізи та проекти	Перевірка практичних завдань	40
Індивідуальний творчий проєкт	Захист проєкту	40
Презентація підсумкової роботи	Публічний захист – перегляд роздрукованих робіт	10

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів

Тема 1. Автопортрет. Портрет - стилізований мімічний портрет, в різних ракурсах і освітленні.	вересень, жовтень	Перевірка виконання практичних і творчих завдань	30
Тема 2. Фігура в русі. Різне освітлення.	жовтень, листопад	Перевірка виконання практичних і творчих завдань	40
Тема 3. Інтер'єр при різному освітленні.	грудень	Перевірка виконання практичних і творчих завдань	20
Екзаменаційний перегляд	грудень	Екзаменаційний перегляд	10
РАЗОМ:			100
Тема 4. Фігура в інтер'єрі.	січень, лютий	Перевірка виконання практичних і творчих завдань	30
Тема 5. Фігура в інтер'єрі. Робота з текстурами і фактурами.	березень	Перевірка виконання практичних і творчих завдань	30
Тема 6. Пейзаж з групами людей.	квітень, травень	Перевірка виконання практичних і творчих завдань	30
Екзаменаційний перегляд	червень	Екзаменаційний перегляд	10
РАЗОМ:			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним

			вивченням дисципліни
--	--	--	-------------------------

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Мольберти, дошки, штучне освітлення
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Не передбачено
Матеріали, інструменти	Папір, олівці, резинки, скотч, ПК

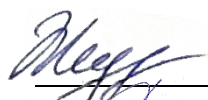
Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної добročесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної добročесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної добročесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахування практики.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни.
Політика щодо правил	На проведення занять з дисципліни Рисунок спеціальний розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким

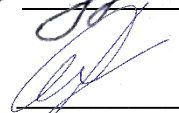
поведінки на заняттях	документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративноприкладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача zhuravlova_n@kdidpamid.edu.ua або у Moodle КДАДПМіД ім. М.Бойчука https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijnenavchannya/ Листування здійснюється у робочі дні до 18:00 з дотриманням встановлених правил: у темі листа обов'язково зазначається назва навчальної дисципліни; у тексті повідомлення необхідно вказати прізвище, ім'я та по батькові здобувача вищої освіти (анонімні звернення не розглядаються); файли мають бути підписані за схемою «прізвище_назва завдання». Допустимі формати файлів: текстові матеріали — doc, docx; ілюстративні матеріали — jpeg, pdf. Консультації викладача в приміщенні закладу вищої освіти проводяться у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетенностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни.

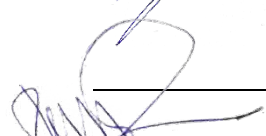
Розробник силабусу
Навчальної дисципліни

 Журавльова Н. А.

Гарант освітньої програми

 Довганич Р.Г.

Завідувач кафедри

 Шпак В. О.

Силабус затверджено на засіданні
кафедри Рисунка
від 26.08.2026 , протокол № 1